

monografia toponímica d'aquell poble (capítol «indrets singularitzats») observa que d'altres diuen *L'Enfusa*.

Amb una altra variant semàntica, força relacionada, *anar enfús, -usa*, vol dir 'dur embranzida', ja en Llull: «enaxí com la galea va *enfusa* per lo empenyiment dels remes ---», *L. de Contempl.*, 340.24, o bé substantivant-ho, com en el CpTarr., però amb aquest altre significat i fent-ne una locució adverbial: «enaxí com l'ome, per tal que fassa major salt, torna a enrere, i ve de corsa e *enfusa* al salt ---», id., id., 352.13.2 Encara un altre matís és el veterinari, que parteix de la idea d'extravasació o congestionament de sang: *enfusai, -ada, enfusament, enfusadura*, en les potes del cavall, que *AlcM* troba a Bna. i a StaColQ, i que ja figura amb aquests dos substantius en la *Cirurgia* de Tederic (S. XIII), BDC xxxii, 127. Cf. infra *sufusió* i *sangfoniment*.

Infusible. Infusori: dit així perquè s'escola i l'abocou juntament amb el líquid.

Perfondre, verb rar en català (Galmés, 1926, *AlcM*, no *DFa.* ni Lab. ni *DAMen.*) del ll. *perfundere* 'escampar arreu'. Del qual podríem creure que ve *perfonia* o *parfonia* 'remor difusa i suau portada pel vent': «en les primeres hores de la nit comencen a cantar els grills --- escampant-se i fonent-se --- com si tot l'aire ressonés amb el soroll de picarols --- i, damunt, d'aquest fons atapeït, es destaquen les altres remors, ara sigui el rítmic botzinar dels insectes, ara el surt de les aus de presa, o l'ondulada *parfonia* de la brisa esborronant els pins», «la nit fecunda en misteris, / ha parat la taula al ras, / i en la subtil *parfonia* / del darrer sospir del dia, / llesca el pa de Satanàs»; «--- Del Cap de Creus --- les ones canten, rutilen i s'esberlen contra el mur gegant; el vent, que *brunzeix* amb inefable *parfonia*, les escabella ---»; «les notes muntaven enlaire, en la més augusta *parfonia*, com fumera d'encens»; «els que no caben a l'ermita s'estan al mirador --- allí dins coven els cants litúrgics; en la nítida transparència de l'atmosfera s'escampa la *parfonia* del vent»; «la barca de tretze guhes solcava la mar --- el xipolleig de l'aigua i la *parfonia* del vent daven a la seva marxa un ressò tumultuós i harmònic alhora»; «les paraules que no oïm repetides centenars de vegades no tenen per a nosaltres més sentit que la *parfonia* del vent», Coromines (*Silèn*, O. C., 41a1, 39a20; *Les Gràcies de l'Empordàs*, p. 49; *A Recés*, *Sèptima Simfonia* II, 43; *L'Aplec de St. Pau*, en *Diari i Records* II, 260; *Jardins de St. Pol*, 99; *Pep de la Tenora*, O. C., 1200a41).

L'autor ho havia sentit a Sant Pol (i crec que jo també), no sé si també a l'Empordà. Que aquesta paraula sigui derivada de *perfondre* resta ben dubtós per diverses raons, sobretot no estant segurs de l'esponatneïtat de l'ús que en fa Galmés, que potser no és més que una adaptació poc popular del ll. *perfundere*. *Perfusió* [1868].

D'altra banda hi ha un gr. *τὰ παράφωνα* «consonance de quinte et de quart», no documentat més que en el tècnic tardà Longinos, del qual alguns musicò-

legs i laringòlegs moderns han derivat fr. *paraphonie* [Litré] i angl. *paraphonia*, com a terme de música grega, en el mateix sentit [1776] i en el de 'canvi morbós de veu' [1799], i en b. ll. es va usar *paraphonista* «cantor, coraules, praecentor» (Mai, *Thesaurus novae Latinitatis*, p. 477): d'aquest tenim alguna dada a Catalunya: en *Raimundus Parafonista* és testimoni en un doc. eclesiàstic de l'Alt Urgell, de 1173 (*Cartulari* de Tavèrnoles, p. 159), probablement el mateix que un *parafonista* que figura en un doc. de 1164, de la mateixa comarca, que citaré en l'*Onom. Cat.*, s. v. *Les Anoves*.³

Profús [*profusament*, Belv.], de *profusus* id., participi de *profundere* 'espargir extensament'; *profusió* [Lacav.; Belv.].

Refondre [Belv.; *refundir*, Lacav.]; *refundició* però millor *refosa*; *refusable*; *refusió*. *Sobrefondre*; *sobrefusa*, *sobrefusió*.

Sufusió [1868, *SLitCosta* «rojo de la cara causada pel rubor»; acc. usual en anglès, etc., més que en cat.], 'imbibició dels teixits orgànics de sang extravasada' (*DFa.*), ll. *suffusio, -onis*, derivat de *suffundere* 'estendre per dessota'; d'on degué venir un *sofoniment* > **senfoniment* (dissim. i propagació de nasal) > *sangfoniment* (etim. pop.) [Llull; terme de veterinària, S. XIV] o bé *sangfonió* [S. XIII, Tederic, BDC XIX, 253, -ITONE]; *sangfondre* [Llull] i el participi *sangfús* en Tederic i en Llull (no hi ha tal **SANGUIFUNDERE*, com diu *AlcM*, ni raó ferma per suposar-lo); en cast. antic això mateix es deia *infosura* (*Libro de los Cavallos*, S. XIII, DECH, 977b2) de *INFUNDERE*.

Transfondre [*transfundir*, Belv.; *trasfondre*, *AlcM*; *transf.*, *DFa.*], de *transfundere* 'tramostar, abocar líquid d'un vas a un altre'; *transfusible*, *transfusibilitat*; *transfusió* [Belv.]; *transfusor*.

Refusar [Llull], del ll. vg. **REFUSARE* (conservat per totes les llengües romàniques d'Occident), derivat de *REFUSUS*, part. de *REFUNDERE* en el sentit de 'vesar, espargir' i també, secundàriament, 'repel·lir, rebutjar' (més aviat que d'un encreuament de *REFUTARE* amb *RECUSARE*, com suggerí Thurneysen, *ALLG* XIII, 2): «Blanquerna era pus fortment amador de la vida contemplativa que de la activa, e --- qüestió fo enfre los elegedors si per la condició demunt dita seria Blanquerna *refusat* a ésser abat» (*NCL*, II, 26.14) o sigui 'rebutjat com abat'; semblantment en Reixac (*Questa*, 49.17); «quan les galeres del rey Karles viuren que aquels no-ls *refusaven* e que venien vers eyls ardidament ---», Desclot (§ 98, *NCL*, III, 118.11) 'refusar combat'; «aquells que Déus ama, prove'ls; --- mas aquells los quals appar que plangue e-ls perdona, *refusa* 'ls' 'rebutjar, no malmetre' Ant. Canals (*Provid.*, *NCL*, 107). Variant potser contaminada per *rebutjar*: «Semiramis / --- molts n'elegí / e se'n serví / fins *rebuaven*, / com se'n cansaven», JRoig (*Spill*, 9293); Plaerdemavida veient Tirant vacillar abans de pendre l'honor de Carmesina, l'acusa de covard, i li parla «del vostre *rebuat* cor» (§ 232, Riq., 677).

Avui continua usual a Mallorca aquest matís, en la forma local mallorquina *refuar* (amb la pèrdua dialec-